

FÓRUM

Gyógyszerészet 45. 446. 2001.

Hozzászólás a Mozsonyi professzor emlékére tartott ünnepi üléshez

Dr. Kedvessy György

A Mozsonyi professzor halálának évfordulója alkalmából rendezett emlékülésen szép, szubjektív emlékeket tartó emlékbeszédhez (Prof. dr. Zalai K. Gyógyszerészet, 2001. 206. old.) mint Mozsonyi 23 éven át (1936–1959) intézeti munkatársa és az utóbbi években oktatói és kutatói helyettese, néhány részlettel kiegészítést kívánok írni az alábbiakban.

1. A gyógyszerész-képesítés mellé Pozsonyban megszerzett orvosi végzettségéből fakadó gazdag ismereteivel új irányba vitte előadásait.

2. Intézeti munkatársaitól megkívánta a rendszeres laboratóriumi kutatómunkát. A doktori disszertációkhoz szükséges témákat korábban ő adta, majd megbízásából az én feladatomból az intézeti és a külső disszertánsoknak a téma kijelölése és kutatásuk irányítása.

3. Hasonlóan – amikor már nem volt szükség az egyetemi magántanári képesítés megszerzéséhez az orvosi oklevél birtoklása –, többünket készítetett a habilitálásra. E tevékenységhez szakmai lehetőségeket teremtett és a disszertáció benyújtása után az akkori szabályok szerint tartott egyetemi vitaülésen előadásainkhoz, majd az azt követő Kari Tanács előtt tartott doktori szigorlatra felkészüléshez is kaptunk tőle segítséget.

4. Bevezette az intézetben a heti referáló üléseket, ahol vita jelleggel beszámoltunk a kutatás részleteiről és más aktuális témákról.

5. Ismert a gyógyszerészképzés reformjáért folytatott nagy jelentőségű és eredményes törekvése, de a gyógyszerész továbbképzésen tartott előadásokat és gyakorlatokat is Mozsonyi kezdeményezte.

6. Az intézetben jó és eredményesen működő kollektívát alapított. (Köztük volt Ráczy István, aki mellettem dolgozott a kémiai laboratóriumban. Ismertem jó képességeit, ezért később meghívtam Szegedre, de ő ragaszkodott a pesti intézethez. Személyében végre alkalmas vezető került az intézet élére.) A 40-es évek elején megnyilatkozó szélsőjobboldali ifjúsági mozgalmak erős nyomást gyakoroltak rá, de diplomatikus működésével távol tudta tartani ezeket. Át tudta hidalni az intézetben a különfé-

le faji megkülönböztetéseket és az intézeti munkatársak között megtalálható személyi ellentéteket, széthúzást és frakciók keletkezését. Akkor néhány zsidó származású kolléga mentesítésében, „bujtatásában” is segítséget nyújtott.

7. 1944-ben, a gyógyszerészhallgatóknak a Szálasi kormány katonai behívójával történt kitelepítésében tanúsított magatartásáról és az ezért reám háruló rendkívüli súlyos következményekről itt nem kívánok szólni. Az akkori igazoltatások során a valóság elhallgatásával, saját káromra vállalásával, Mozsonyi professzort megvédtem.

8. Több alkalommal nyilvánosság előtt kijelentette, hogy „katedrám egyetlen örökösének tekint”, de az akkori politikai helyzet másként alakította az eseményeket. Éppen ezért mint pártönkívüli, szívesen vettem a szegedi egyetem meghívását, sőt, amikor a pesti egyetemen a professzor halálával megüresedett az intézet tanszékvezetői állása (1970), az akkori miniszter nekem pályázat nélkül felajánlotta az áthelyezést. Ezt elhárítottam, s Nikolicus Károlyt és Küttel Dezsőt ajánlottam.

9. Szegedi működésem alatt is szívélyes kapcsolatban voltunk, levélben számos alkalommal kifejezte elismerését.

10. Minthogy temetése időpontjában (1966. szeptember 10.) az MGYT vezetői külföldön voltak, engem kértek fel a búcsúbeszéd megtartására. A beszédben kellően méltattam Mozsonyi professzor kiemelkedő szakmai és közéleti érdemeit.

Részletesen megemlékeztem a születésének 100. évfordulója alkalmából tartott jubileumi emlékülésen, mind a tanszékvezetőről, mind az emberről (Gyógyszerészet, 1989. 283. old.).

Kétségtelen, hogy Mozsonyi professzornak abban az időben jelentős része volt a magyar gyógyszerészképzés és pályánk európai szintre emelésének sikerében.

Gy. Kedvessy: *Note to the ceremonial meeting dedicated to the memory of Professor Mozsonyi*

A szerző címe: Szeged, Fekete sas u. 25. – 6720